

RV-toets Nederlands: een gedocumenteerde beschouwing n.a.v. literatuurgeschiedenis

Algemene informatie

Vak

Nederlands

Leerjaar / sector

6 vwo

Context

Kandidaten schrijven een gedocumenteerde beschouwing van ongeveer 1500-2000 woorden, waarbij ze onderwerpen die behandeld zijn bij literatuurgeschiedenis verder verkennen en nagaan wat de invloed van de literatuur sinds 1945 is op de samenleving en de huidige tijd. Kandidaten bestuderen daarvoor uit de methode *Laagland* de hoofdstukken 13 t/m 15, een door de docent aangereikt gedicht, een viertal gelezen moderne romans en zelf verzamelde aanvullende informatie over een maatschappelijke kwestie. De kandidaten kunnen daarnaast een presentatie van 5 minuten verzorgen over literatuur. Op deze manier dekt de toets de domeinen spreekvaardigheid, schrijfvaardigheid, argumentatieve vaardigheden en literatuur (literatuurgeschiedenis en poëzie) uit het PTA.

Doelen en succescriteria

Doelen:

De kandidaat kan:

- een gestructureerde tekst schrijven waarbij inhoud en vorm afgestemd zijn op het doel (beschouwend) en publiek (onbekend, formeel). *domein C*
- kritisch informatie verwerven en verwerken om de lezer een mening te laten vormen op basis van feiten. *domein C*
- een overzicht geven van de hoofdlijnen van de moderne literatuurgeschiedenis, en de gelezen literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief. *domein E*
- ten behoeve van een voordrachtrelevante informatie verzamelen en verwerken en deze informatie adequaat presenteren met het oog op doel, publiek en gespreksvorm. *domein B*
- een mondeling betoog opzetten en presenteren. *domein D*

Succescriteria product

De kandidaat kan:

- de kenmerken van gedocumenteerde beschouwing (lezer eigen mening laten vormen) verwerken
- een schrijfplan maken waarin de indeling in inleiding, kern en slot uitgewerkt zijn voor een gedocumenteerde beschouwing
- de theorie uit *Laagland*, de achtergrondinformatie en de gelezen literaire werken verwerken als argumenten, bronnen of perspectieven in zijn beschouwing
- de taal, toon en vormgeving afstemmen op een onbekend, volwassen publiek, en de lezer ermee prikkelen en aanzetten tot nadenken
- deze informatie adequaat presenteren met het oog op doel, publiek en gespreksvorm
- op basis van een opgegeven beschouwende vraagstelling met zijn literaire theoretische kennis en uitgevoerde documentatieopdracht een beschouwing schrijven

Uitvoering

Materialen en hulpmiddelen

- *Laagland* cursus 13 t/m 15
- 4 gelezen werken (boeken van de leeskring)
- Schrijfplan met documentatie, (één kantje handgeschreven A4)
- gedicht Jan Hanlo, *Oote*
- Het Ezelproces, Gerard Reve
- criteria voor teksten op ten minste 4F
- laptop met tekstverwerkingsprogramma
- kathedr voor betogende voordracht
- kaartjes met steekwoorden of A4'tje voor betogende voordracht

Bijlagen

- Bijlage 1: Jan Hanlo, *Oote*
- Bijlage 2: Leerlingopdracht voorbereiding
- Bijlage 3: Leerlingopdracht Gedocumenteerde beschouwing
- Bijlage 4: Leerlingopdracht Betogende voordracht
- Bijlage 5: Correctiemodel Schrijfvaardigheid
- Bijlage 6: Correctiemodel Spreekvaardigheid
- Bijlage 7: Weging onderdelen
- Bijlage 8: Tijdpad

Bijlage 1: Jan Hanlo, Oote

Oote

Oote oote oote
Boe
Oote oote
Oote oote oote boe
Oe oe
Oe oe oote oote oote
A
A a a
Oote a a a
Oote oe oe
Oe oe oe
Oe oe oe oe oe
Oe oe oe oe oe
Oe oe oe oe oe oe oe
Oe oe oe etc.
Oote oote oote
Eh eh euh
Euh euh etc.
Oote oote oote boe
etc.
etc.etc. etc.
Hoe boe boe boe
Hoe boe boe boe
B boe
Boe oe oe
Oe oe (etc.)
Oe oe oe oe
etc.etc.
Eh eh euh euh euh
Oo-eh oo-eh o-eh eh eh eh
Ah ach ah ach ach ah a a
Oh ohh ohh hh hhh (etc.)
Hhd d d
Hdd
D d d d da
D dda d dda da
D da d da d da d da da da
da
Da da demband
Demband demband dembrand dembrandt
Dembrandt Dembrandt Dembrandt
Doe d doe d doe dda doe
Da do do do da do do do
Do do da do deu d
Do do do deu deu doe deu deu
Deu deu deu da dd deu
Deu deu deu deu

Kneu kneu kneu kneu ote kneu eur
Kneu kneu ote kneu eur
Kneu ote ote ote ote ote
Ote ote ote
Ote ote
Boe
Oote oote oote boe
Oote oote boe oote oote boe

RV-toets Nederlands voorbereiding voor kandidaat

De RV-toets Nederlands heeft betrekking op het gehele PTA en betreft de domeinen schrijfvaardigheid, spreekvaardigheid, argumentatieve vaardigheden en literatuur (literatuurgeschiedenis en poëzieanalyse). De toets bestaat uit twee deeltolsten: het schrijven van een gedocumenteerde beschouwing en een betogende voordracht. De weging van de twee deeltolsten is gebaseerd op de wegingen van de domeinen binnen het PTA.



Deel 1: Gedocumenteerde beschouwing (180 minuten)

De gedocumenteerde beschouwing wordt geschreven op de computer. Tijdens de zitting moet de kandidaat een beschouwing van 1500-2000 woorden schrijven over de invloed van de literatuur sinds 1945 op de samenleving en de huidige tijd. Hiertoe dient de kandidaat de hoofdstukken uit *Laagland* (cursus 13 tot en met 15), het door de docent aangereikte gedicht *Oote* van Jan Hanlo (poëzieanalyse), het Ezelproces van Gerard Reve en de vier gelezen werken van de leeskring te bestuderen.

De kandidaat moet zijn verplichte documentatie verwerken in een met de handgeschreven schrijfplan van één kantje A4. Het schrijfplan bestaat uit steekwoorden en niet uit volledige zinnen. Dit schrijfplan dient uiterlijk donderdag 18 juni om 16.00 uur op school (docent of conrector) ingeleverd te zijn.

De definitieve vraagstelling voor de beschouwing wordt bekendgemaakt tijdens de RV-toets zelf en sluit aan bij de bestudeerde stof en de voorbereide documentatieopdracht.

Criteria beschouwing 4F

	4F
<i>Algemeen doel</i>	Je kunt goed gestructureerde teksten schrijven en relevante punten benadrukken met gebruikmaking van verscheidene bronnen. Je kunt lange bronteksten in essentie samenvatten.
<i>- onderwerp</i>	Je kunt schrijven over complexe onderwerpen of over onderwerpen uit de (beroeps)opleiding, of van maatschappelijke aard.
<i>Samenhang</i>	Je kunt langere artikelen of rapporten helder opbouwen. Daarbij gebruik je veel verschillende verbindingswoorden en formuleringen die de structuur duidelijk maken. Daarbij gebruik je lange, meervoudig samengestelde zinnen die goed zijn te begrijpen.
<i>Afstemming op doel</i>	Als 3F = Je kunt in een tekst verschillende schrijfdoelen hanteren, bv. beschrijven en vergelijken. Je kunt de structuur van de tekst aan het doel aanpassen. Het hoofddoel van tekst blijft altijd herkenbaar.
<i>Afstemming op publiek</i>	Als je schrijft voor bekende en onbekende volwassenen kun je - je bedienen van een gevarieerde woordkeuze - de juiste toon kiezen - de taal creatief gebruiken - subtiele nuanceringsen aanbrengen in wat je zegt.
<i>Formuleren</i>	Je kunt bronteksten gebruiken door correct te citeren en/of te parafraseren. Je maakt vrijwel geen fouten in woordkeuze en zinsbouw.
<i>Spelling en interpunctie</i>	De spelling en interpunctie zijn foutloos.

<i>Leesbaarheid</i>	Je gebruikt de indeling, vormgeving en paragraafindeling bewust om de lezer de tekst beter te laten begrijpen.
---------------------	--

Deel 2: Betogende voordracht (5 minuten)

De betogende voordracht wordt gehouden voor minimaal drie leden van de sectie Nederlands. De kandidaat kan beschikken over een kathedr en mag één kantje A4 of desgewenst kaartjes met steekwoorden gebruiken.

De stelling die verdedigd wordt, is dat belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen terug te zien zijn in de literatuur.

De kandidaat baseert zich bij de voorbereiding van de voordracht op de bestudeerde literatuurgeschiedenis. Te denken valt aan: de tegendraadsheid en het non-conformisme van de jaren vijftig en zestig (o.a. De Beweging van Vijftig), het feminisme van de jaren zeventig, de maatschappelijke betrokkenheid en de multiculturele literatuur van de jaren negentig.

Criteria betogende voordracht 4F

	4F
<i>Samenhang en afstemming op doel</i>	Je kunt de opbouw en structuur duidelijk maken en deze ook volgen. Je beheerst ordeningspatronen en cohesiebevorderende elementen. Daarbij gebruik je lange, meervoudig samengestelde zinnen die goed zijn te begrijpen. Je kunt de structuur van de tekst aan het doel aanpassen. Het hoofddoel van tekst blijft altijd herkenbaar.
<i>Afstemming op publiek</i>	Je kiest in (in)formele situaties het juiste register. Je kunt adequaat reageren op onverwachte reacties uit het publiek. Je kunt je publiek boeien door middel van concrete voorbeelden en ervaringen.
<i>Formuleren en woorden</i>	Je kunt idiomatische en spreektaaluitdrukkingen gebruiken. Je kiest de juiste woorden.
<i>Taalverzorging</i>	Je bent verstaanbaar. Je gebruikt consequent correcte zinnen. Fouten zijn zeldzaam, onopvallend en worden snel verbeterd. Je kunt je intonatie variëren om ook fijnere betekenisnuances uit te drukken.
<i>Vorm</i>	Je straalt rust uit. Je handgebaren en mimiek ondersteunen de boodschap. Je presenteert op levendige wijze, toont betrokkenheid bij het onderwerp. Je presenteert op natuurlijke wijze (niet voorlezen, niet opdreunen).

Succes!

RV-toets Nederlands, Gedocumenteerde beschouwing



Opdracht

In deze gedocumenteerde beschouwing behandel je de volgende vraagstelling: Welke mogelijke verklaringen zijn er voor de sterke reacties die het Ezelproces en Oote opriepen, gelet op die specifieke periode in de literatuurgeschiedenis? Daarnaast ga je in op de vraag: Welke reacties zou een van de door jou gelezen werken hebben opgeroepen, in diezelfde periode in de literatuurgeschiedenis?

Aantal woorden: minimaal 1500, maximaal 2000

Publiek: Je schrijft voor de boekenbijlage van de NRC.

Beschouwing

	4F
<i>Algemeen doel</i> - <i>onderwerp</i>	Je kunt goed gestructureerde teksten schrijven en relevante punten benadrukken met gebruikmaking van verscheidene bronnen. Je kunt lange bronteksten in essentie samenvatten. Je kunt schrijven over complexe onderwerpen of over onderwerpen uit de (beroeps)opleiding, of van maatschappelijke aard.
<i>Samenhang</i>	Je kunt langere artikelen of rapporten helder opbouwen. Daarbij gebruik je veel verschillende verbindingswoorden en formuleringen die de structuur duidelijk maken. Daarbij gebruik je lange, meervoudig samengestelde zinnen die goed zijn te begrijpen.
<i>Afstemming op doel</i>	Als 3F = Je kunt in een tekst verschillende schrijfdoelen hanteren, bv. beschrijven en vergelijken. Je kunt de structuur van de tekst aan het doel aanpassen. Het hoofddoel van tekst blijft altijd herkenbaar.
<i>Afstemming op publiek</i>	Als je schrijft voor bekende en onbekende volwassenen kun je - je bedienen van een gevarieerde woordkeuze - de juiste toon kiezen - de taal creatief gebruiken - subtiele nuancerings aanbrengen in wat je zegt.
<i>Formuleren</i>	Je kunt bronteksten gebruiken door correct te citeren en/of te parafraseren. Je maakt vrijwel geen fouten in woordkeuze en zinsbouw.
<i>Spelling en interpunctie</i>	De spelling en interpunctie zijn foutloos.
<i>Leesbaarheid</i>	Je gebruikt de indeling, vormgeving en paragraafindeling bewust om de lezer de tekst beter te laten begrijpen.

Gang van zaken

- ✓ Je krijgt bij aanvang je schrijfplan terug van de surveillant.
- ✓ Je logt in met een **gebruikersnaam** en een **wachtwoord** die de surveillant opgeeft.
- ✓ Tijdens het schrijven mag je gebruik maken van de mogelijkheden van Word zoals de spelling- en grammaticacontrole.
- ✓ Zorg ervoor dat je een regelfstand van 1½ aanhoudt.
- ✓ Sla tijdens het schrijven je document regelmatig op!
- ✓ **Voeg je naam en klas in een kop- of voettekst toe.**
- ✓ Als je je tekst af hebt, sla je hem op als: RV-toets (naam). Lever je schrijfplan en de opdracht weer in.

Weging

beschouwing 3x

betogende voordracht 1x

Beoordelingsmodel *Schrijven, beschouwing niveau 4F*

NAAM:

Veel succes!

Beoordeling van de taakuitvoering		Scores: van 1 tot 5				
A	Samenhang Bij <i>Samenhang</i> gaat het om het overzicht van de hele tekst, de opbouw van de tekst in relatie tot het - sociale - doel, de verdeling en samenhang van alinea's. Denk aan: <ul style="list-style-type: none">Is de structuur van de tekst goed ontwikkeld? Hoe goed past dit bij het doel van de tekst?Bestaat de gedachtegang uit voldoende relevante stappen / zijn er voldoende argumenten aangedragen / vloeit het slot logisch uit het voorafgaande voort / zijn irrelevante stappen vermeden?Zijn de verschillende stappen in de gedachtegang logisch met elkaar verbonden? Hoe goed is de tekst binnen de stappen georganiseerd?	1	2	3	4	5
B	Onderwerp Bij <i>Onderwerp</i> gaat het om de manier waarop het topic (de zaak of gebeurtenis) van de tekst wordt behandeld. Denk aan: <ul style="list-style-type: none">Hoe goed begrijpt de schrijver het onderwerp van zijn tekst? Hoe goed legt hij het onderwerp uit, hoe goed brengt hij diepgang in het onderwerp aan?Hoe goed is de opbouw van de verschillende redeneringen?	1	2	3	4	5
C	Afstemming op doel en publiek Bij <i>Afstemming op doel en publiek</i> gaat het over woordkeuze, zinsbouw, relaties op zinsniveau en stijl. Denk aan: <ul style="list-style-type: none">Is de gedachtegang passend verwoord: informeel / formeel, spreektaal / schrijftaal, dagelijks taalgebruik / academisch taalgebruik?Welke woorden gebruikt de schrijver voor gevoelens, beoordelingen van mensen, waarden van dingen en de woorden die dit versterken of verzwakken?Hoe zijn de logische relaties tussen en binnen zinnen verwoord (ook als deze relaties impliciet zijn)?	1	2	3	4	5
D	Presentatie (per 3 fout -1) Bij <i>Presentatie</i> gaat het om vormgeving en taalverzorging. Denk aan: <ul style="list-style-type: none">Hoe accuraat is de tekst grammaticaal? Is er een passende variatie in zinnen en woordgroepen?Hoe passend en accuraat is de spelling?Hoe passend en accuraat is de interpunctie gebruikt?Zijn er alinea's gebruikt? Hoe leesbaar is het handschrift? Is de lay-out helder?	1	2	3	4	5

Totaal aantal punten: _____

Bijlage 4: Leerlingopdracht Betogende voordracht

De betogende voordracht wordt gehouden voor minimaal drie leden van de sectie Nederlands. De kandidaat kan beschikken over een kathedr en mag één kantje A4 of desgewenst kaartjes met steekwoorden gebruiken.

De stelling die verdedigd wordt, is dat belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen terug te zien zijn in de literatuur.

De kandidaat baseert zich bij de voorbereiding van de voordracht op de bestudeerde literatuurgeschiedenis. Te denken valt aan: de tegendraadsheid en het non-conformisme van de jaren vijftig en zestig (o.a. De Beweging van Vijftig), het feminisme van de jaren zeventig, de maatschappelijke betrokkenheid en de multiculturele literatuur van de jaren negentig.

Beoordelingsmodel *Schrijven, beschouwing niveau 4F*

NAAM:

Beoordeling van de taakuitvoering		Scores: van 1 tot 5				
A	Samenhang	1	2	3	4	5
<p>Bij <i>Samenhang</i> gaat het om het overzicht van de hele tekst, de opbouw van de tekst in relatie tot het - sociale - doel, de verdeling en samenhang van alinea's. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Is de structuur van de tekst goed ontwikkeld? Hoe goed past dit bij het doel van de tekst? Bestaat de gedachtegang uit voldoende relevante stappen / zijn er voldoende argumenten aangedragen / vloeit het slot logisch uit het voorafgaande voort / zijn irrelevante stappen vermeden? Zijn de verschillende stappen in de gedachtegang logisch met elkaar verbonden? Hoe goed is de tekst binnen de stappen georganiseerd? 						
B	Onderwerp	1	2	3	4	5
<p>Bij <i>Onderwerp</i> gaat het om de manier waarop het topic (de zaak of gebeurtenis) van de tekst wordt behandeld. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoe goed begrijpt de schrijver het onderwerp van zijn tekst? Hoe goed legt hij het onderwerp uit, hoe goed brengt hij diepgang in het onderwerp aan? Hoe goed is de opbouw van de verschillende redeneringen? 						
C	Afstemming op doel en publiek	1	2	3	4	5
<p>Bij <i>Afstemming op doel en publiek</i> gaat het over woordkeuze, zinsbouw, relaties op zinsniveau en stijl. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Is de gedachtegang passend verwoord: informeel / formeel, spreektaal / schrijftaal, dagelijks taalgebruik / academisch taalgebruik ? Welke woorden gebruikt de schrijver voor gevoelens, beoordelingen van mensen, waarderingen van dingen en de woorden die dit versterken of verzwakken? Hoe zijn de logische relaties tussen en binnen zinnen verwoord (ook als deze relaties impliciet zijn)? 						
D	Presentatie (per 3 fout -1)	1	2	3	4	5
<p>Bij <i>Presentatie</i> gaat het om vormgeving en taalverzorging. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoe accuraat is de tekst grammaticaal? Is er een passende variatie in zinnen en woordgroepen? Hoe passend en accuraat is de spelling? Hoe passend en accuraat is de interpunctie gebruikt? Zijn er alinea's gebruikt? Hoe leesbaar is het handschrift? Is de lay-out helder? 						

Totaal aantal punten:

Beoordelingsmodel *Spreeken, betogende voordracht*

NAAM:

Beoordeling van de taakuitvoering		Scores: van 1 tot 5				
A	Samenhang en structuur	1	2	3	4	5
<p>Bij <i>Samenhang en structuur</i> gaat het om het overzicht en de volledigheid van de hele tekst en de samenhang van de deelonderwerpen. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maakt opbouw en structuur duidelijk en volgt deze ook • gebruikt de juiste voeg-, verwijs- en signaalwoorden om te binden / labelen • kan een argumentatie en standpunt ontwikkelen waarin belangrijke punten extra nadruk krijgen • de voordracht heeft een pakkende inleiding, een middenstuk en een pakkend slot 						
B	Inhoud en argumentatie	1	2	3	4	5
<p>Bij <i>Inhoud en argumentatie</i> gaat het om de manier waarop het topic (de zaak of gebeurtenis) van de tekst wordt behandeld. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brengt zijn standpunt duidelijk onder woorden • onderbouwt zijn standpunt met valide argumenten, tegenargumenten en weerleggingen • vermijdt drogredenen • de spreker heeft kennis van zaken en verwijst naar door hem/haar geraadpleegde (actuele) bronnen 						
C	Vorm en afstemming op publiek	1	2	3	4	5
<p>Bij <i>Vorm</i> gaat het over de manier van presenteren en non-verbale communicatie en de afstemming op het publiek. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de spreker straalt rust uit • handgebaren en mimiek ondersteunen de boodschap • de spreker presenteert op levendige wijze, toont betrokkenheid bij het onderwerp • kiest in formele en informele situaties makkelijk het juiste register • varieert intonatie om ook fijnere betekenisnuances uit te drukken 						
D	Taalgebruik	1	2	3	4	5
<p>Bij <i>Taalgebruik</i> gaat het om taalverzorging. Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spreekt duidelijk • gebruikt idiomatische en spreektaaluitdrukkingen • formuleert bondig/niet te omslachtig • gebruikt consequent correcte zinnen en woorden • fouten zijn zeldzaam, onopvallend en worden snel verbeterd • slechts een moeilijk onderwerp hindert vloeiende taalstroom 						

Totaal aantal punten:

Schrijfvaardigheid 3x

Spreekvaardigheid 1x

Inzicht in literaire aspecten is zowel in het beoordelingsformulier voor de schrijfo opdracht als in het beoordelingsformulier voor de spreekopdracht in de onderdelen B opgenomen.

Bijlage 8: Tijdpad

9 juni	RV-toets af
10 juni	voorleggen aan collega andere school
juni z.s.m.	RV voorbereidingsopdracht documentatie voor de beschouwing naar de leerlingen
15 juni	digitaal aanleveren aan SL
18 juni	inleveren handgeschreven schrijfplan voor de gedocumenteerde beschouwing
22 juni	<ul style="list-style-type: none">• afname > 180 minuten voor schrijfvaardigheid,• afname: 5 minuten spreekvaardigheid, voor drie leden van de sectie Nederlands
25 juni	overleg sectie
26 juni	cijfer bekend